

נערה שנתפתתה פרק רביעי כתובות

מה.

עין משפט נר מצוה

בה א מיי פ"ג מהל'
נערה בתולה הל' ז
סמג עשין נה:
בו ב מיי שם פ"ג מהל'
אסורי ביאה הלכה י
סמג שם:
בו ג מיי פ"ג מהל'
בה ד מיי פ"ג מהל'
שגגות הל' י:

אמר רבא מוציא שם רע קאמרת שאני מוציא שם רע דחידוש הוא. נראה דמנתלה מקשה ממוזיא שם רע משום דס"ד דהש"ס דמסברא אמרינן זיה דתידון בסקילה ולא אמרינן הואיל ואישתני גופא אישתני קטלא הילכך מקשה דגזי נערה המאורסה נמי לית לן למימר דאישתני קטלא ומשני רבא שאני מוזיא שם רע דחידוש הוא ולא מסברא אמרינן זיה הכי אלא משום דאשכחן דחדיה זיה רחמנא כי האי גוונא דלא אמרינן הואיל ואישתני דינא אישתני קטלא והא דנקט נכנסה לחופה ולא נבעלה לאו דווקא אלא הכי נמי דהוה מצי למנקט ונבעלה למאן דמוקי מוזיא שם רע דווקא בבעל אלא נקט למאן דמוקי אע"ג דלא בעלן ולפי זה לא גרסינן בעלמא דאי גרסינן נכנסה לחופה ולא נבעלה בעלמא בחנק משמע דהכא במוזיא שם רע חייב סקילה אפילו זינתה אחר חופה והא לימא דזינתה אחר חופה אפילו במוזיא שם רע בחנק ולפי זה הא דקמני לעיל צאו זה עדים צבית חמיה וזינתה צבית חמיה דאריי במוזיא שם רע דאי לא הוויא שם רע הוויא לרבא דאישתני דינא אישתני קטלא וצדין דהוה ליה לאסוקי לעיל דהוויא צרייתא צאו לה עדים צבית חמיה זינתה צבית חמיה ולא הוויא ש"ר בחנק דהשתא הוה מפליג צדיה ולא ה"ל למנקט בסיפא סברה ולצסוק בגרה אלא משום דעיקר צרייתא אתא לאשמועינן דיני פתח צית אז וכיון דקאי מציעתא נערה המאורסה צצאו לה עדים צבית חמיה מסיק נמי סברה ולצסוק בגרה צבית חמיה שמועד צו השתא א ויהא דקמרא וזילו מוזיא ש"ר אע"ג דהכל איירי במוזיא ש"ר ה"פ וזילו מוזיא ש"ר על האירוסין דאריי זיה קרא הוי בסקילה אצל ק"ק דמי בשמעתין (לקמן מו.) לא אמר לעדים צואו והעדויה וכן מעדין מאלהן היא חוממיה מקדימין צבית הסקילה אלמא אפי' בלא הוצאת ש"ר לא אמרינן הואיל ואישתני דינא אישתני קטלא ומיהו י"ל דאע"ג דלא אמר לעדים הכי הוויא ש"ר וחדית זיה רחמנא ורצונו שמואל מפרש שאני מוציא שם רע דחידוש הוא שהרי נכנסה לחופה ולא נבעלה בעלמא צלא הוצאת שם רע וזינתה אחר חופה בחנק וזילו מוזיא שם רע כי האי גוונא שזינתה אחר נישואין בסקילה דהכי משתמעי קראי דכתיב ואם אמת היא כו' ולא נמצאו בתולים לנערה וסקילה משמע דכל ענין שלא נמצאו אלא בתולים היא בסקילה ואפילו זינתה תחתיו ואע"ג דכתיב אל פתח צית חמיה וזינתה תחתיו אין כאן פתח צית חמיה היינו משום דלא שייך לומר ראו גידולים שגידלתם והוי כמו י"ש לה אז ואין לה פתח צית אז או אין לה אז דהוויא בסקילה אע"ג דליכא פתח צית חמיה והיינו חידוש דבעלמא בלא הוצאת שם רע וזינתה אחר חופה בחנק כדדרשינן לקמן מאורסה ולא נשואה שוכנסה לחופה ולא נבעלה וצמוציא ש"ר בסקילה והשתא אתי נמי שפיר הא דלא נקט בצרייתא צאו לה עדים צבית חמיה שזינתה צבית חמיה בלא הוצאת שם רע תידון בחנק דהא מודה רבא דלא אמרינן הואיל ואישתני דינא אישתני קטלא אצל קשה לרצונו יצחק לפירושו זה דהא לקמן (דף מה:) דרשינן לזנות צית חמיה פרט שמסר האב לשלוחי הבעל וכל שכן היכא שוכנסה לחופה וההוא קרא לזנות צית חמיה במוזיא ש"ר צדיה כתיב: **דלמא בי חרית רחמנא היבא דא אישתני גופא** ואע"ג דלעיל צאלו נערות (דף נח: ושם) קרי לבעולה אישתני גופא הכא לא חשיב אישתני גופא אפילו למאן דלא מחייב במוזיא שם רע אלא בבעל דהא כבר הייתה בעולה מן הנוסף ובעילה דנוסף לא חשיב לה שניו בגוף דלא מייירי הבא אלא צשניו בגוף אחר העצירה: **תנאי היא דתניא ב'.** וא"ת והא הכא ליכא אלא שניו דינא והיכי מיייתי לאישתני גופא דלעיל ויש לומר דלא מפליג לעיל צין אישתני גופא לאישתני דינא אלא לרבא דאמר מוזיא שם רע חידוש הוא הילכך פריך ליה כיון דאמרת דחידוש הוא ואינה גופא אלא לרבא נחמן דאית ליה דמסברא קאמר דלא אישתני דלא מיייתי אלא מדרבי שמעון דכיון דסבר הואיל ואישתני דינא אישתני קרבן כל שכן צאישתני גופא ואינו חושש אלא להציב תנא דסבר בצרייתא דשילא דלא משצשין לה מקמי אידך צרייתא משום דצרייתא דשילא לא משצשין לה מקמי אידך צרייתא משום דהא במסקנא משצשין לה היא דשילא:

סוקלין אוספה על פתח צית חמיה. דהכי כתיב: והזילו את הנערה אל פתח צית חמיה והאי צצאו עדים צבית חמיה כתיב דהא במוזיא שם רע כתיב דמפרש זיה קרא ואקרב אליה ד אלמא כשניסת: **ראו גידולים שגידלתם.** כלומר מצית זה יאלת הנבלה שצו זינתה: **צאו לה עדים צבית חמיה.** קודם שנשאת:

סוקלין אוספה על שער העיר. דכתיב: כי יהיה נערה בתולה מאורסה וגו' והוצאתם את שניהם אל שער העיר והיא: **סידון בחנק.** כי היכי דאילו זנאי השתא לאו סקילה איכא אלא חנק דכי כתיב סקילה זינתה נערה כתיב שנאמר: כי יהיה נערה בתולה וגו' השתא נמי בחנק דכיון דאישתני גופא צין חטא להעמדה צדין אשתני קטלא לכדשהשתא: **הוויא עליה שם רע.** שוכנסה משצגרה ולא מנא לה בתולים וצ"ל: **הוא אינו לוקה.** אם כיחש: **ואינו נוקט משה סלע.** דכי כתיב: ויכרו אותו מלקות וענשו אותו ממון צנערה כתיב זה עקימת שפתי גורמין לו ליענש כדמתרן לקמן ועקימת שפתי צצוגרת הואי: **היא.** אם אמת היא: **ויוממיה.** עדים שהיו מעידים על זנותה ונמצאו זוממין: **מקדימין צבית חמיה.** כלומר ישימו צצקר לשם כי אין להם נס והמלטה מן המיתה הזאת: **היא ויוממיה ס"ד.** אם אמת היא אין שוקר: **אלא או היא.** אם אמת: **אין ויוממיה.** אם שוקר: **צבית חמיה.** אלמא אע"ג דאישתני גופא ואילו זנאי השתא צת חנק היא לא אמרינן אישתני קטלא: **מוזיא שם רע קאמרת.** לאומצי אסרה ולצסוק בגרה דמי תנא דאריי צצאו לה עדים צבית חמיה: **שאני מיתה הבאה על ידי הוצאת שם רע דבעל משנשאת דחידוש הוא.** ולא אמרינן זה דמשום דאישתני א) דינא דאי זנאי השתא צת חנק היא נימא אישתני קטלא דהך דזנאי צנערות: **דא נכנסה לחופה ולא נבעלה בעלמא וזינתה צבית חמיה.** ו) ותעד דהא בלא צגרה נמי [בלא] הוצאת שם רע ואפי' צנערות אשתני דינא הוא דאילו זנאי השתא חנק הוא דאיכא הואיל ונכנסה לחופה אע"פ שלא נבעלה כדמניא [לקמן] (דף מה:): **נערה ולא צוגרת בתולה ולא בעולה מאורסה ולא נשואה מאי לא נשואה אי נימא נשואה ממש היינו ולא בעולה אלא לאו נכנסה לחופה ולא נבעלה אלמא אינו זנאי השתא צת חנק היא: ואילו מוזיא שם רע.** עליה השתא וזנאי קודם כניסה לחופה בסקילה אלמא צהוצאת שם רע לא אמרינן דמשום דאישתני דינא אינו זנאי השתא לישתני קטלא הבא ע"י זנות דמעיקרא והילכך צי בגרה נמי וניסת לא אמרינן במוזיא שם רע דמשום דאישתני דינא דהשתא אישתני קטלא דמעיקרא: **ודלמא כי חדיה.** כלומר הא ראייה דמיימין מסתם מוזיא ש"ר לכאן לאו ראייה היא לכאן דהתם הוא דלף על גב דאישתני דינא דאילו זנאי השתא לא אישתני קטלא דהא דזנאי מעיקרא משום דלא אישתני גופא הוא וחיודש שחידשה תורה א) צאישתני דינא חדיה צאישתני גופא לא חדיה אצל צגרה אישתני גופא היא וצי צצאו לה עדים צבית חמיה אית לן למימר סברה ולצסוק בגרה בחנק במוזיא שם רע נמי משצגרה הוה ליה למייתי חנק: **אלא אמר רב נחמן צי יצחק.** הא דמי שילא תידון בחנק הואיל ואישתני גופא אישתני קטלא ותניא אחריתא בסקילה ואע"ג דאישתני גופא לא אישתני קטלא תנאי היא: **אישתני ולא אישתני.** אי אמרינן אישתני קטלא או לא אישתני קטלא תנאי היא: **חטאו עד שלא נתמנו.** נשיא ומשום שאין קרבנס כשל יחיד שהנשיא מציא שער ומשום מציא פרי: **הרי הן כהדיוטות.** כשצבה ושעירה שאע"פ שנשתנה גופם לא נשתנה צבית חמיה: **אם נודע להם עד שלא נתמנו.** דהוה ליה ידיעה וחטאה צת גופא חייבין כהדיוטות: **משנתמנו.** דהוה ליה חטאה צשעת קרבן יחיד וידיעה צשעת קרבן נשיא: **פטורין.** לגמרי אלמא דמשום דאישתני גופא אישתני קרבן:

סברא אם כן יש לנו להעמיד בפחות שנוכל דהיינו לא אישתני קטלא ולא מחידושא לדידיה ליכא לפלוגי צין אישתני דינא לאישתני גופא הילכך מיייתי אלא מדרבי שמעון דכיון דסבר הואיל ואישתני דינא אישתני קרבן כל שכן צאישתני גופא ואינו חושש אלא להציב תנא דסבר בצרייתא דשילא דלא משצשין לה מקמי אידך צרייתא משום דצרייתא דשילא לא משצשין לה מקמי אידך צרייתא משום דהא במסקנא משצשין לה היא דשילא:

א) סנהדרין ע"א: ג) [לקמן מו.], א) היריות י"ד
ד) [נדבית כו.], ט) פ"י כ"י,
ו) פ"י כ"י, ז) [נע"ע חוס']
יבמות נט. ד"ה והא'.

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה דחידוש הוא וכי לאישתני גופא דאי זנאי: ב) ד"ה דהא נכנסה וכי בחנק כי כלומר ומע: ג) ד"ה ולמא וכו' שחידשה תורה (באשתני דינא חדיה) תאי"מ וי"צ ס"א בלא אישתני גופא חדיה:

מוסף רש"י

סברה. נערה המאורסה ציני נערות, ולצסוק בגרה. משמעה צדין, חרין בחנק. כתיב דהשתא (סנהדרין ע"א). הרי הן כהדיוטות. דכנין בתר חטא אולי (היריות י"ד). אם נודע להם עד שלא נתמנו חייבים, דר"ש חטאה וידיעה צע' (טו).

סברא אם כן יש לנו להעמיד בפחות שנוכל דהיינו לא אישתני קטלא ולא מחידושא לדידיה ליכא לפלוגי צין אישתני דינא לאישתני גופא הילכך מיייתי אלא מדרבי שמעון דכיון דסבר הואיל ואישתני דינא אישתני קרבן כל שכן צאישתני גופא ואינו חושש אלא להציב תנא דסבר בצרייתא דשילא דלא משצשין לה מקמי אידך צרייתא משום דצרייתא דשילא לא משצשין לה מקמי אידך צרייתא משום דהא במסקנא משצשין לה היא דשילא: